NORAKSTS
Lieta Nr. C12174614

S p r i e d u m s
Latvijas Republikas vārdā

Daugavpils tiesa:
tiesnese R. Paipale
ar sekretāri Z. Butāni,
tulci Z. Bidzāni

2014. gada 21. novembrī izskatīja atklātā tiesas sēdē 18. novembra ielā 37, Daugavpilī, civillietu /pers. D/ maza apmēra prasībā pret /pers. E/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a :

1995. gada 14. martā dzimušās /pers. D/ vecāki ir /pers. E/ un /pers. F/.

2014. gada 22. jūlijā /pers. D/ vērsās tiesā ar prasību piedzīt no /pers. E/ uzturlīdzekļus sevis uzturēšanai, norādot, ka labprātīgi atbildētājs palīdzību viņai nesniedz, lai gan pēc pilngadības sasniegšanas viņa turpina mācīties universitātē.

Tiesas sēdē prasītājas /pers. D/ pilnvarotā persona /pers. G/ maza apmēra prasību pēc tajā izklāstītajiem apstākļiem uzturēja. Tiesai paskaidroja, ka atbildētājs /pers. E/ ir /pers. D/ tēvs. Atbildētājs maksāja uzturlīdzekļus prasītājas uzturēšanai arī pēc /pers. D/ pilngadības sasniegšanas, kamēr viņa mācījās skolā. Pēc pilngadības sasniegšanas un skolas pabeigšanas prasītāja turpina mācīties /Nosaukums/ un pati sevi uzturēt viņa nevar, jo ienākumu viņai nav. Palīdzību prasītājai sniedz tikai viņas māte – /pers. F/, ar kuru kopā dzīvo prasītāja. Uzskata, ka atbildētājs ir spējīgs sniegt prasītājai palīdzību, jo strādā, viņa ienākumi ir EUR 365 mēnesī un, kaut gan atbildētājam ir parādsaistības, pēc to atskaitīšanas, atbildētājam paliek EUR 315. Uzturlīdzekļi prasītājai ir nepieciešami ēdiena, apģērba, mācību līdzekļu iegādei, izdevumu apmaksai par dzīvokli un citiem pakalpojumiem, higiēnas līdzekļu iegādei, veselības uzturēšanai un citām vajadzībām, kas ir atspoguļotas prasītājas sastādītajā ikmēneša izdevumu aprēķinā. Pēc prasības iesniegšanas tiesā atbildētājs arī nekādu palīdzību meitai nesniedza. Prasītāja, ņemot vērā atbildētāja kredītsaistības un ikmēneša ieturējumus no viņa darba algas, kas turpināsies līdz 2015. gada martam, lūdza piedzīt no atbildētāja sevis uzturēšanai EUR 115 ik mēnesi līdz 2015. gada martam, bet no 2015. gada marta- EUR 174 ik mēnesi līdz mācību beigām /Nosaukums/.

2014. gada 26. augustā atbildētājs /pers. E/ iesniedza tiesā paskaidrojumus sakarā ar maza apmēra prasību, norādot, ka prasību atzīst daļēji – EUR 60 apmērā, jo viņa vidējie ienākumi pēc nodokļu, uzturlīdzekļu dēlam /pers. I/ un kredītmaksājumu AS "Norvik banka" ieturēšanas ir tikai EUR 301,86 mēnesī. Turklāt, viņam, izņemot nepieciešamos izdevumus, ir hroniskas saslimšanas, kas prasa papildu izdevumus EUR 21,46 ik mēnesi.

Tiesas sēdē atbildētājs /pers. E/ prasību atzina daļēji. Tiesai paskaidroja, ka kamēr meita mācījās skolā viņš maksāja uzturlīdzekļus viņas uzturēšanai. Pašlaik viņa ienākumi pēc nodokļu, uzturlīdzekļu un parādsaistību ieturēšanas ir aptuveni EUR 360 mēnesī, bet izdevumi ēdienam, dzīvoklim, malkas iegādei, kredītam DNB bankai – EUR 250-260 mēnesī. Turklāt viņš slimo ar hipertoniju un veselības uzturēšanai viņam pastāvīgi jālieto zāles, kas izmaksā aptuveni EUR 20-22 mēnesī. Cita veida ienākumu, izņemot darba algu, viņam nav, tādēļ maksāt prasītājai pieprasītos uzturlīdzekļus viņš nav spējīgs. Piekrita maksāt uzturlīdzekļus meitas uzturēšanai EUR 80 ik mēnesi.

Tiesa, iepazinusies ar maza apmēra prasībā un atbildētāja rakstveida paskaidrojumos izklāstītajiem apstākļiem, uzklausījusi prasītājas pilnvarotās personas un atbildētāja paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi iesniegtos pierādījumus, uzskata ka prasība apmierināma daļēji.

Ar dzimšanas apliecību pierādīts, ka /pers. D/ dzimusi 1995. gada 14. martā un viņas vecāki ir /pers. E/ un /pers. F/.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No maza apmēra prasības, prasītāja pilnvarotās personas paskaidrojumiem un /Nosaukums/ 2014. gada 8. jūlija izziņas Nr. 1-67/2-727 un 2014. gada 12. septembra izziņas Nr. 1-67/2-1377 izriet, ka /pers. D/ uz maza apmēra prasības iesniegšanas brīdi un pašlaik studē/Nosaukums/.

Tiesas sēdē nav iegūti pierādījumi par kādiem prasītājas ienākumiem un starp pusēm nepastāv strīds, ka prasītāju ar visu nepieciešamo iespēju robežās nodrošina prasītājas māte.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka ir iegūti pierādījumi, ka prasītāja pati nevar sevi nodrošināt ar visu nepieciešamo.

Civilprocesa likuma 93.panta otrā daļa uzliek prasītājam pienākumu pierādīt sava prasījuma pamatotību. Tādējādi, prasītājai, prasot no atbildētāja uzturlīdzekļus EUR 174 ik mēnesi, jāpierāda aprēķinā norādīto izdevumu pamatotība.

Iepazinusies ar prasītājas izdevumu aprēķinu, tiesa uzskata to par daļēji pieņemamu, bet ar koriģējumu par kancelejas precēm studijām – prasītāja vairs nestudē programmā "Skolotājs" -, izdevumiem atpūtai, apaviem, 3 pāriem džinsu, virsjakām ziemai, pavasarim un rudenim, jo prasītāja neiesniedza pierādījumus, ka katru sezonu viņai bija nepieciešamība un viņa pirka virsdrēbes un pārējās izdevumu sarakstā norādītās preces.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasītāja nepierādīja aprēķinā norādīto izdevumu apmēru, tādēļ nepierādīja arī uzturlīdzekļu EUR 174 apmēra nepieciešamību, līdz ar to par pieņemamu un arī attaisnojamu prasītājas izdevumu apmēru tiesa var uzskatīt izdevumus aptuveni EUR 300 apmērā.

Vienlaikus, tiesa uzskata, ka nosakot uzturlīdzekļu apmēru, ņemams vērā arī atbildētāja materiālais stāvoklis un viņa spējas.

No atbildētāja paskaidrojumiem izriet, ka no viņa darba algas ietur uzturlīdzekļus dēlam /pers. I/ un parādu pēc izpildu raksta.

Savukārt no Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2014. gada 18. augusta izziņas Nr. 1/3.1-6280 izriet, ka atbildētājs strādā par vecāko apsargu un viņa vidējā darba alga par pēdējiem 2 mēnešiem pēc nodokļu atskaitīšanas un iepriekš minētajiem ieturējumiem sastāda EUR 363,66.

Tiesas sēdē nav iegūti pierādījumi par kādiem citiem atbildētāja ienākumiem.

Tiesa uzskata par pamatotiem prasītājas pilnvarotās personas paskaidrojumus, ka jāņem vērā atbildētāja pēdējo mēnešu ienākumu apmērs, jo no iesniegtās izziņas secināms, ka ieturējumu apmērs par pēdējiem diviem mēnešiem samazinājās.

No iesniegtās atbildētāja konta izdrukas akciju sabiedrībā "DNB banka" izriet, ka no atbildētāja papildus atskaita EUR 75,06 ik mēnesi kredīta dzēšanai.

Savukārt, no atbildētāja paskaidrojumiem izriet un tas pierādīts ar 2014. gada 18. augusta izrakstu no /pers. E/ medicīniskās kartes, ka atbildētājam ir hroniskas saslimšanas, kas saistītas ar regulāru medikamentu lietošanu, kas prasa papildu izdevumus aptuveni EUR 22 mēnesī.

Šādu iemeslu dēļ tiesa uzskata, ka prasītājas prasījums apmierināms daļēji un no atbildētāja /pers. E/ par labu prasītājai viņas uzturēšanai nepieciešams piedzīt uzturlīdzekļus EUR 110 ik mēnesi līdz studiju beigām /Nosaukums/.

Tiesa uzskata, ka šī summa atbilst prasītājas vajadzībām un atbildētāja mantiskajam stāvoklim un spējām, ko daļēji atzina arī prasītājas pilnvarotā persona, sniedzot paskaidrojumus un pieļaujot uzturlīdzekļu apmēru līdz 2015. gada 1.martam EUR 115 apmērā.

Tiesas sēdē atbildētājs atzina, ka nekādu palīdzību meitai no maza apmēra prasības celšanas tiesā nesniedza.

Tādējādi, ņemot vērā judikatūru - Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedumā lietā Nr. SKC-556 izdarīto atziņu - ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, uzturlīdzekļi piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā – tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļus nepieciešams piedzīt, sākot no maza apmēra prasības iesniegšanas tiesā dienas – 2014. gada 22. jūlija.

Vienlaikus, tiesa nevar uzskatīt par pamatotiem prasītājas pilnvarotās personas argumentus, ka no 2015. gada marta no atbildētāja noteikti jāpiedzen uzturlīdzekļi EUR 174 ik mēnesi, jo viņš būs spējīgs maksāt uzturlīdzekļus šādā apmērā. Kā izriet no prasītājas pilnvarotās personas paskaidrojumiem, viņš atbildētāja mantiskā stāvokļa uzlabošanos saista ar konkrētu apstākļu iestāšanos –ar atbildētāja kredītsaistību izpildi 2015. gada martā. Tiesa uzskata, ka, izskatot lietu, nav iespējams konstatēt, ka nākotnē - no 2015. gada marta - atbildētāja mantiskais stāvoklis un spējas ļaus viņam maksāt uzturlīdzekļus EUR 174 apmērā. Savukārt, ja mainīsies atbildētāja mantiskais stāvoklis un spējas, prasītājai nav liegta iespēja vērsties tiesā ar prasību par uzturlīdzekļu apmēra grozīšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no atbildētāja /pers. E/ par labu valstij nepieciešams piedzīt tiesas izdevumus: valsts nodevu EUR 198 apmērā, kas aprēķināta atbilstoši šā likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam un 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam, un izdevumus par tiesas pavēstu un dokumentu piegādi EUR 15,31 apmērā.

Vienlaikus saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nepieciešams noteikt termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 189. – 195., 40. – 42., 204.[1] pantiem, tiesa

n o s p r i e d a :

maza apmēra prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus viņas uzturēšanai EUR 110 (viens simts desmit *euro*) ik mēnesi, sākot no 2014. gada 22. jūlija līdz mācību beigām /Nosaukums/.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 198 (viens simts deviņdesmit astoņi *euro*) un izdevumus par tiesas pavēstu un dokumentu piegādi EUR 15,31 (piecpadsmit *euro*, 31 cents).

Noteikt /pers. E/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu – 9 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2014. gada 4. decembra - Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese (paraksts) R. Paipale

NORAKSTS PAREIZS
Daugavpilī, 04.12.2014.
Daugavpils tiesas tiesnese R. Paipale